

שאלות ותשובות לסיכום וחזרה (בקיצור נמרץ):

פרק רביעי

דף מא

סח. מה התנאי להקראות 'הוליווהו לעיר אחרת'?
ו"א דוקא אם היא מוקפת מחיצות, ו"א אף אם אינה מוקפת מחיצות, ויש מסתפקים בזה. השו"ע פסק דדוקא מוקפת מחיצות, והביאור הלכה היקל בשעת הדחק.

סט. מהם הדברים שמעבירים את האדם על דעתו ועל דעת קונו, ולמאי נפק"מ?
נכרים, רוח רעה, דקדוקי עניות. ונפק"מ למיבעי רחמי עליהו (אך על יצר הרע אפשר להתגבר).

ע. מיהם שאינם רואים פני גיהנם, ולמאי נפק"מ?
דקדוקי עניות, חולי מעיין, הרשות. ו"א אף אשה רעה. ונפק"מ לקבולי מאהבה.

עא. מה הדין בהוציאווהו מהעיר ונצרך לנקביו?
אם אינו מוצא מקום צנוע מותר לצאת ממקומו לחפש מקום צנוע, ואם פיקח הוא - יתקדם לכיוון תוך התחום, ואם לא מצא מקום צנוע עד שנכנס חוץ לתחום - הרויח, ויכול להשאר בתוך התחום כשאר בני העיר.
אם לא הצליח להכנס לתחום עירו - ו"א שמותר לו לחזור אח"כ למקומו הראשון, ו"א דיכול רק להתרחק ד"א ממקום הריח, ושם יש לו ארבע אמות.
ו"א דכל הקולא הנ"ל היא רק בהוצרך לנקביו גדולים, ו"א דאף בהוצרך לנקביו קטנים. ויש להחמיר כדעה ראשונה.

עב. דין פירות שיצאו חוץ לתחום?
ע"י טבלת סיכום בעמ' הנ"ל.

דף מב

עג. מה הדין בשבת בבקעה והקיפוח נכרים מחיצה בשבת?
ע"י טבלת סיכום מפורטת בעמוד הנ"ל.

עד. מה ההלכה במחלוקת רבן גמליאל וראב"ע עם רבי יהושע ור"ע?
ע"י טבלת סיכום מפורטת בעמוד הנ"ל.

דף מג

עה. האם יש תחומין למעלה מעשרה, או לא?
הגמרא נסתפקה בזה, והביאה ראיות לכאן ולכאן, ולמסקנה תנא דידן הסתפק בזה, ויש להחמיר. יש מפרשים דהחומרא היא לשני הצדדים, גם בנזיר וגם בתחומין. ויש מפרשים דרק בנזיר לחומרא, אבל בתחומין לקולא. ויש דעה אמצעית, דהשובת בביתו - לחומרא, והיה בספינה וכו' - לקולא.

עו. האם מותר לעשות מחיצה מבני אדם להיתר בשבת?
מותר רק בלי ידיעתם, ואפי' אם רק אחד מהם יודע (ו"א אפי' זה שנעשה בשבילו) - לא מהני. ואם עשו מחיצה לצורך אדם אחד - יכולים להמשיך לעמוד כדי להיות מחיצה לאדם שני, ובלבד שלא יזו עדיין ממקומם, אבל אחרי שזו - כבר לא יעשו אתם, דהו כיוודעים.
יש להמנע בזה"ז מעשיית מחיצה מבני אדם, אא"כ בשעה"צ ובשעה"ד.
ו"א דכל ההיתר רק לגבי אורך של פחות מאלפיים אמה, ויש חולקים.

דף מה

עז. מה הדין בנכרים שצרו על עירות ישראל?
אם באו (אפי' לא באו ממש, אלא שומעים שרוצים לבוא) על עסקי נפשות, או שבאו בסתם (דחיישינן שבאו על עסקי נפשות) או אפילו על עסקי ממון אך בעיר הסמוכה לספר - מחללים את השבת. ובזה"ז אפי' על עסקי ממון מחללין, דידוע דאם לא יניחום - יהרגום, והוי כעיר הסמוכה לספר. והכל לפי ראות העין והזמן.

עח. מי שישב בדרך ועמד וראה שהוא סמוך לעיר, האם מותר לו להכנס?
מחלוקת במשנה, רבי מאיר אוסר ורבי יהודה מתיר. הלכה כרבי יהודה, אך בתנאי דהיתה דעתו ללכת לעיר זו (ובתנאי שלא פירש בפיו שרוצה לשבות כאן במקומו).

דף מו

עט. מה הבדל בין 'הלכה' ל'נראין' ו'מטיין'?
לרש"י: הלכה - מורים ברבים. נראין - מורים ליחיד. מטיין - לא מורים.